

EXPERIÈNCIA DE LLENGUA ORAL

TÍTOL: PROJECTE MIRADES

EIX: PARLAR PER A COMUNICAR-NOS.LLENGUATGE
CONVERSACIONAL.

Centre: Escola Camins

Adreça: c/Concòrdia de les aigües s/n

Correu: escolacamins@xtec.cat

Responsables activitat: Anna Hortal/Bet Parella

Nivell: 5è

Curs acadèmic: 2020-2021

Publicació: juny 2021

1. Context del centre i de l'aula

Des del seu inici, l'escola Camins de Banyoles ha donat molta importància al treball de la comunicació oral en tots els cursos. Diàriament hi ha estones i activitats on es fomenten converses i/o situacions comunicatives diverses.

El projecte Mirades, aquest curs, es porta a terme amb els tres grups de 5è, els quals estan formats per 15-17 alumnes. Són grups molt heterogenis i amb una diversitat lingüística important. La dinamització de l'activitat és del tutor/a del grup i cada setmana es programa a cicle la imatge que es treballarà amb l'alumnat.

2. Producte comunicatiu: encàrrec que es fa fer i gènere discursiu al qual pertany

Es conversa amb el grup classe a partir de la secció *Mirades* del Diari Ara que tothom visualitza alhora (fotografia periodística o text). Durant la conversa, es fomenta la participació activa, l'escolta, el torn de paraula, l'expressió de les pròpies idees amb precisió i arguments, i el respecte envers la diversitat d'opinions, principalment.

Els diversos elements que intervenen durant la conversa es van presentant, analitzant i treballant al llarg de les sessions.

A partir de l'enriquiment de la proposta, hem aconseguit una seqüència didàctica més completa i sistemàtica. Aquesta permetrà consensuar un treball més pausat i ric dels aspectes que es volen millorar, ajudant els infants a ser més conscients del que es treballa, el com es pot millorar i l'evolució que cadascú fa de la seva expressió oral en contextos conversacionals (llenguatge conversacional), fomentant les respostes narratives i descriptives.

Alhora, també el llenguatge periodístic hi serà present en algunes de les sessions.

3. L'activitat

NIVELL EDUCATIU	5è de primària
CONTEXT DE L'ACTIVITAT	
El projecte <i>Mirades</i> s'inicia el curs 2018/19 amb els alumnes de 4t com a continuïtat del Projecte Mira que prèviament s'havia treballat amb aquests infants a 2n-3r. En aquest primer projecte es conversa a partir d'obres d'art diverses i es potencia l'observació i el diàleg amb preguntes com: <i>què creus que està passant aquí?, què hi veus que et faci dir això?...</i> Després de dos cursos, consideràvem que aquest treball conversacional havia de continuar	

intentant fer un pas endavant. Aleshores, va sorgir la idea d'aprofitar la secció *Mirades* del Diari Ara per poder conversar a partir de nous contextos comunicatius que permeten parlar de temes d'actualitat, analitzar el món periodístic i prendre cada vegada una visió més crítica de la realitat i societat actual.

OBJECTIUS GENERALS D'APRENTATGE

- Participar parlant i escoltant per comunicar-nos envers una fotografia o temàtica tot respectant les opinions diverses.
- Reflexionar entre els companys/es conversant a partir d'una fotografia o temàtica actual per adquirir una mirada crítica.
- Avançar en l'expressió oral a partir de l'autoavaluació-coavaluació i ajudant-se de models i suports diversos.

PROPOSTA INICIAL

Setmanalment es destina una sessió d'uns 20-30 minuts.

Durant aquest temps, els infants interactuen i reflexionen sobre les fotografies, els escrits que les acompanyen, les temàtiques de les imatges i/o les temàtiques i emocions que se'ns desperten.

Per fer-ho, conversem asseguts un al costat de l'altre, col·locant les cadires en forma de U; per tal que tothom es pugui veure i, alhora, facilitant que des de tots els llocs es pugui observar correctament la fotografia. El mestre/a dinamitza i modera la conversa en un inici i, a mesura que el grup mostra més autonomia, després de diverses sessions, es va cedint més protagonisme als infants (van aprenent a moderar i regular la conversa).

Les sessions es presenten amb algunes variacions durant el mes, prioritzant l'anàlisi de diferents elements de la conversa (escolta activa, participació, connectors d'introducció del tema, explicacions detallades...). Principalment, l'inici de la conversa pot tenir dues opcions:

OPCIÓ A: Conversa partir de la fotografia periodística

S'observa la fotografia durant un minut, cadascú pensa què vol compartir i com ho farà respecte les preguntes: *què creus que vol transmetre o explicar la fotografia?, què hi veus que et faci dir això?, per què creus que el periodista ha triat aquesta fotografia?, quins elements t'ajuden a situar-la en l'espai, temps...?* A partir d'aquí s'inicia la conversa, durant la qual els infants han de valorar positivament les idees dels altres i poden demanar dubtes o proposar suggeriments. Al finalitzar la sessió, el mestre/a resumeix les idees que s'han dit i es llegeix el text que acompanya la fotografia. Es destinen els últims minuts a comentar el tema de l'escrit, les possibles semblances o diferències amb les idees comentades, possibles dubtes que es tinguin, etc.

OPCIÓ B: Conversa a partir del text que acompanya la fotografia

Els infants no poden veure la imatge i es comença llegint el titular i l'escrit que acompanya la fotografia periodística. Aleshores, la conversa s'inicia al voltant de la pregunta: *quina fotografia penses que ha triat el periodista per representar aquest text?, per què triaries la imatge que has descrit?, quins elements penses que seran més representatius?, etc.* Escoltades

les intervencions, es mostra la fotografia. Després es conversa a partir del que s'observa, identificant elements que s'hagin dit, comentant què els ha suggerit, què els transmet...

ALTRES PROPOSTES: en alguna sessió es pot proposar escriure prèviament la idea que es voldrà explicar, crear un nou titular, pensar una fotografia diferent, etc.

NOVA PROPOSTA ENRIQUIDA

Es proposa una nova seqüència que segueix l'essència de la proposta inicial però treballant més sistemàticament i amb consciència els elements propis de la conversa que es volen treballar i millorar. Així doncs, cada setmana no es treballarà una imatge periodística diferent, sinó que a partir d'una d'elles es portarà a terme un treball de diverses sessions seguint la següent seqüència:

Sessió / Descripció

SESSIÓ 1: Conversa gravada

A partir de l'opció A o B es conversa i es grava la sessió.

SESSIÓ 2: Visualització de la gravació

Anàlisi de la conversa i consensuació amb el grup de quin aspecte voldríem millorar (torn de paraula, connectors, l'escolta, participació...).

SESSIÓ 3: Treball de l'element a millorar

Es proposen dinàmiques diverses per poder analitzar altres contextos, referents lingüístics... a partir dels quals els infants puguin adonar-se de com millorar. Es creen llistats de connectors, cartells...

SESSIÓ 4: Transferència

Es proposa una nova imatge o text per poder conversar; aquesta vegada cal fixar-se especialment en la millora de l'aspecte que s'haurà treballat.

La sessió 4 es pot tornar a gravar per analitzar i després continuar novament amb les sessions 2, 3 i 4 amb un nou element que es consideri adient.

Ara bé, perquè no sigui tan repetitiu tot el curs, en algun moment es canviarà la gravació per la funció de la figura del relator/a (prèviament el mestre/a farà de model en diverses converses). També alguna imatge es treballarà en llengua castellana. Alhora, durant els anàlisis de les converses, es presentaran eines diverses d'avaluació i diversitat de recursos.

AVALUACIÓ

L'avaluació serà contínua al llarg de la seqüència didàctica. Es combinarà l'autoavaluació i la coavaluació per analitzar les converses i les millores d'aquestes. S'aprofitarà per anar presentant instruments diferents: rúbriques, autoavaluacions...

4. Punts forts de l'activitat

El Projecte Mirades s'inicia amb tres punts forts. La **situació comunicativa** que potencia la participació oral i activa dels infants. Emissors, destinataris i propòsits es defineixen clarament a l'inici de cada sessió. La **funcionalitat i significativitat de l'aprenentatge**, ja que partim d'una imatge real i d'actualitat. I per últim, la **gestió de la comunicació**, partint de preguntes obertes on el docent dinamitza la conversa intentant que sigui l'alumnat qui gestionin cada vegada més aquesta conversa.

A partir del programa Tenim la paraula i enriquint les categories **d'interacció i conversa i avaluació**, hem aconseguit afegir nous punts forts. La nova proposta presenta una seqüència didàctica més rica i diversa, a partir de la qual es potencia el treball propi de la llengua oral, amb objectius diferenciats i clars a cada sessió. Es generen nous materials de suport i de treball que fins ara es treballaven amb menys sistematització. Alhora, l'avaluació constant que s'inclou dins la seqüència didàctica permet millorar l'autoregulació i que els infants puguin ser més conscients del que se'ls demana, de les dificultats i de com van aprenent i millorant.

5. Resultats

Aquest curs la nova proposta s'ha iniciat a partir d'activitats puntuals que han començat a enriquir l'aprenentatge de la llengua oral de manera més conscient. Ara bé, serà el curs vinent quan, després de presentar al claustre i acabar de consensuar la seqüència didàctica, es portarà a terme i es podrà valorar.

6. Conclusions

El programa ens ha donat eines per valorar i reflexionar sobre els punts forts de l'activitat i els aspectes a millorar i/o enriquir. A més, ens ha permès compartir amb el claustre aquesta mirada i tornar a parlar i prioritzar el treball de llengua oral a l'escola. Segur que aprofitarem l'eina de diagnosi i el treball fet per continuar analitzant altres propostes i activitats orals que es porten a terme en els diferents cicles de l'escola.

7. Enllaços (web del centre, espai de difusió, correu de contacte...)

Enllaç del diari Ara (secció Mirades): <https://mirades.ara.cat/>

Web escola: <https://agora.xtec.cat/escolacamins/>

Correu escola: escolacamins@xtec.cat